

Prvá pomoc a ostatné opatrenia v súvislosti s COVID-19 situáciou

Webinár pre SOHK – 26.10.2020

Mag. Bernhard Hager, LL.M., partner

Mgr. Petra Štrbová Marková, advokátka

Mgr. Jana Sapáková, LL.M.Eur., vedúca advokátka

Obsah

1. Ukončené opatrenia
2. Prvá pomoc
3. Prvá pomoc+
4. COVID príplatok
5. Pandemické ošetrovné a pandemické nemocenské
6. Opatrenia v Zákonníku práce v súvislosti s koronakrízou
7. Ďalšie opatrenia (úvery, nájmy, dočasná ochrana, konkurz)

Ukončené opatrenia

1. Slovenská Záručná a Rozvojová Banka – **Prevádzkový úver PODNIKATEĽ 2020 a SCHÉMA POMOCI DE MINIMIS** – od 24. 6. 2020 **pozastavené** prijímanie žiadostí
2. Eximbanka – **COVID úver** – od 27. 7. 2020 **pozastavené** prijímanie žiadostí
3. Zákaz výkonu **záložného práva, dražieb, speňažovania majetku a exekúcie predajom nehnuteľností** – v platnosti do 31. 5. 2020
4. Predĺženie lehoty na podanie návrhu na **vyhlásenie konkurzu** – predĺžená len do 29. 5. 2020
5. Prerušenie plynutia **premlčacích a prekluzívnych lehôt** určených na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde – neplynuli od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020
6. Prerušenie plynutia **procesných lehôt** – od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020
7. Odklad **lehoty na podanie daňového priznania**, lehoty na **zaplatenie dane z príjmov**, ako aj lehoty na **uloženie účtovnej závierky za rok 2019 do RÚZ** - odklad zrušený v septembri 2020, **nová lehota uplynie 2. 11. 2020**

Komu je prvá pomoc a prvá pomoc+ určená

1. zamestnávateľom (vrátane SZČO, ktoré sú zamestnávateľmi), ktorí museli svoje prevádzky **zatvoriť**,
2. SZČO, ktoré museli svoje prevádzky **zatvoriť** alebo im **poklesli tržby** o najmenej 20 %,
3. zamestnávateľom (vrátane SZČO, ktoré sú zamestnávateľmi), ktorí **udržia pracovné miesta** aj v prípade prerušenia alebo obmedzenia svojej činnosti,
4. vybrané skupiny SZČO a jednoosobové s. r. o., ktoré **nemajú žiaden iný príjem.**

Kľúčové otázky – Prvá pomoc+

- oprávnené obdobie: **od 1. októbra 2020**
- od kedy podávať žiadosti: **od 1. novembra 2020**
- forma podania:
 - > **fyzicky**
 - > **elektronicky na stránke ministerstva dopravy (pri príspevkoch v cestovnom ruchu)**
 - > **portál www.pomahameludom.sk**

Kľúčové otázky – Prvá pomoc+

POZOR na splnenie rôznych podmienok:

- Zamestnanci na prekážkach**
- Zamestnanci na dovolenke**
- Skončenie pracovných pomerov**
- Poberanie dôchodku**

Úrad práce / inšpekcia práce uskutočňuje kontroly

1. zamestnávateľa (vrátane SZČO, ktoré sú zamestnávateľmi)

-> museli svoje prevádzky zatvoriť na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR

Oprávnený
žiadateľ

– **zamestnávateľ**, vrátane **SZČO**, ktorá je zamestnávateľom

Cieľová skupina

– **zamestnanec**, ktorému zamestnávateľ alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, **nemôže pridelovať prácu** z dôvodu **prekážky na strane zamestnávateľa**

Výška príspevku

– **80 %** z celkovej ceny práce, najviac **1 100 €**

Oprávnené obdobie

– **Od 1. októbra 2020**

2. SZČO, ktoré museli svoje prevádzky zatvoriť alebo im poklesli tržby o najmenej 20 %

-> na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR

Príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti sa poskytne nadväzne na pokles tržieb.

Pokles tržieb	Október 2020
od 20,00 %	270 €
od 40,00 %	450 €
od 60,00 %	630 €
od 80 % a viac	810 €

- oprávnený žiadateľ: **SZČO**, ktorá zatvorila prevádzku alebo jej poklesli tržby
- cieľová skupina: **SZČO**, ktorá bola nemocensky a dôchodkovo poistená
- oprávnené obdobie: **1. október 2020**

3. zamestnávateľa, ktorí udržia pracovné miesta

-> aj v prípade prerušenia alebo obmedzenia svojej činnosti

A.

úhrada náhrady mzdy zamestnanca najviac vo výške **80 % z celkovej ceny práce**, najviac vo výške **1 100,- eur**

Výhodnejšie, ak:

- veľký počet zamestnancov je na prekážkach v práci
- zamestnávateľ má malý, resp. žiadny pokles tržieb

B.

Pokles tržieb	Október 2020
od 20,00 %	270 €
od 40,00 %	450 €
od 60,00 %	630 €
od 80 % a viac	810 €

Výhodnejšie, ak:

- zamestnávateľ má väčší pokles tržieb (40 % a viac)
- napriek poklesu tržieb využívajú svojich zamestnancov na práce, ktoré sa „zhodnotia“

4. SZČO a jednoosobové s. r. o., ktoré nemajú žiadny príjem

-> podmienka: žiaden iný príjem z podnikateľskej, nepodnikateľskej a zo závislej činnosti

— pre SZČO a jednoosobové s. r. o. rovnako platí:

výška príspevku = 315 €

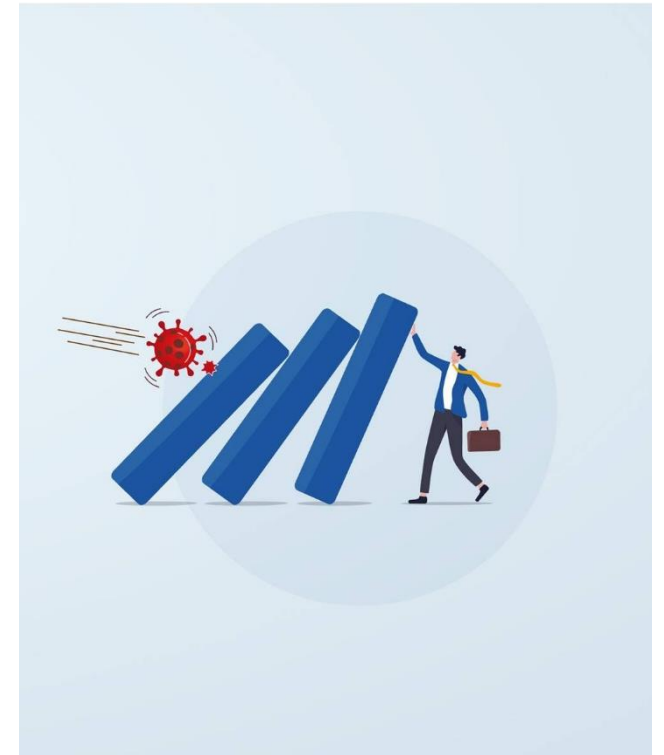
Príklad:

A. Maliar (SZČO)

žiadny príjem (bez preukazovania) → **315 €**

B. Sochár (jednoosobová s. r. o.)

žiadny príjem (bez preukazovania) → **315 €**

COVID príplatok

Nárok:

- zamestnanci, ktorí ochorejú v práci pri starostlivosti o ľudí,
- **zdravotnícky personál, pracovníci zariadení sociálnych služieb,**
- PN sa bude uhrádzať približne vo výške **100 % čistej mzdy.**

Pandemická nemocenská

- Počas krízovej situácie – zahŕňa núdzový stav, ale aj mimoriadnu situáciu
- Pre prípad nariadenej karantény a izolácie
- Zamestnanec nežiada zamestnávateľa o náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti
- Od prvého dňa je vyplácaná Sociálnou poisťovňou dávka vo výške 55% denného vymeriavacieho základu
- Ak PN vznikne pred skončením krízovej situácie pandemická nemocenská je vyplácaná aj po jej skončení (dňom skončenia krízovej situácie nevznikne nárok na náhradu mzdy)

Pandemické ošetrovné

- Choré dieťa do dovŕšenia 16. roku veku
- Osobná a celodenná starostlivosť o dieťa do 11. roku veku alebo do 18. roku veku ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom
- Zamestnanec je povinný nahlásiť prekážku v práci, zamestnávateľ je povinný ju akceptovať
- 55% denného vymeriavacieho základu – ale komplikované určenie najviac 2x priemerná mzda pred dvoch rokov
- Doba poberania obmedzená trvaním dôvodu počas krízovej situácie, napr. zatvorenie škôl
- Nárok nevzniká, ak dieťa nie je umiestnené do otvoreného zariadenia z dôvodu obavy o zdravie – nejde už ani o prekážku v práci

Prehľad najdôležitejších zmien v Zákonníku práce v súvislosti s koronakrízou

1. možnosť prikázať / žiadať prácu z domu (home-office)

- právo zamestnávateľa / zamestnanca
- za predpokladu, že práca vykonávaná zamestnancom to **umožňuje**, práca na pracovisku nie je nevyhnutná, prípadne je riziková z dôvodu šírenia prenosnej choroby
- zamestnávateľ môže nariadiť home-office aj v prípade, ak to zamestnanec odmieta

2. oznamovanie pracovných zmien vopred

- zamestnávateľ je povinný oznámiť rozvrhnutie pracovného času svojmu zamestnancovi **najmenej dva dni** vopred **s platnosťou najmenej na týždeň**

3. lehota na určenie čerpania dovolenky

- novela Zákonníka práce túto lehotu skracuje na **sedem dní**
- pri nevyčerpanej dovolenke za rok 2019 **najmenej dva dni** vopred
- toto obdobie môže byť skrátené so súhlasom zamestnanca
- zamestnávateľ nemôže poslať zamestnanca na dovolenku zo dňa na deň

Príklady – čerpanie dovolenky počas koronakrízy

- a) Mária pracuje v spoločnosti ABC, s. r. o. Tá v dôsledku koronavírusu a prijatým opatreniam nemá také množstvo objednávok, ako mala predtým. Preto určí Márii čerpanie dovolenky už na ďalší deň. Mária **nie je povinná čerpať dovolenku už na ďalší deň**. ABC, s. r. o. tak postupovala **nesprávne**, keďže takúto možnosť jej schválená novela Zákonníka práce neumožňuje.
- b) Eva pracuje v spoločnosti XYZ, s. r. o. Tá v dôsledku pandémie COVID-19 a prijatým opatreniam nemá také množstvo objednávok, ako mala predtým. Preto dňa 07. 10. 2020 určí Eve čerpanie prenesenej dovolenky z roku 2019 už od 10. 10. 2020. Zamestnávateľ tak **postupoval v súlade s novelou Zákonníka práce**.

4. zvýšená ochrana zamestnancov

- zamestnávateľ je povinný ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci pre dôležitú osobnú prekážku v práci, ktorou je **karanténa alebo izolácia**
- zamestnancovi za tento čas **nepatrí** náhrada mzdy (bude mať nárok na dávky)
- zamestnancovi **patrí** náhrada iba vtedy, ak je prekážka na strane zamestnávateľa

5. náhrada mzdy zamestnancom, ktorí pracujú v zatvorenej prevádzke

- vo výške **80 %** priemerného zárobku zamestnanca
- najmenej v sume minimálnej mzdy
- ak nie je inak dohodnuté v kolektívnej zmluve

Príklady – náhrada mzdy pri zatvorenej prevádzke

- a) Jana pracuje ako čašníčka v reštaurácii. V dôsledku vyhlásenia núdzového stavu sa reštaurácia, v ktorej pracuje, zatvorila. Jana tak má nárok na náhradu mzdy v sume **80 %** jej priemerného mesačného zárobku. Ak by jej priemerný mesačný zárobok bol **1 000 eur**, dostala by náhradu mzdy vo výške **800 eur**.

$$1\ 000\ \text{eur} \times 80\ \% = 800\ \text{eur}$$

- b) Zuzana pracuje ako čašníčka v reštaurácii. V dôsledku vyhlásenia núdzového stavu sa reštaurácia, v ktorej pracuje, zatvorila. Zuzana má minimálnu mzdu vo výške 580 eur. Náhrada mzdy je tak **v tejto výške** a **nie len 80 %** z tejto sumy, nakoľko musí byť najmenej vo výške minimálnej mzdy.

Zvýhodnené úvery

Záruky za úvery poskytnuté komerčnou bankou

1. Eximbanka

Antikorona záruka

- záruka vo výške 80 % s úrokovou sadzbou 1,9 %
- odpustenie poplatku za záruku za úver poskytnutý komerčnou bankou
- možnosť žiadať pre úvery v hodnote od 2 000 000 do 20 000 000 EUR

2. Slovenská Záručná a Rozvojová Banka

Úver SIH - Antikorona záruka 2a, Antikorona záruka 2b

- záruka vo výške 90 % s úrokovou sadzbou 1,9 % až 3,9 %
- odpustenie poplatku za záruku za úver poskytnutý komerčnou bankou
- možnosť žiadať pre úvery v hodnote od 10 000 EUR do 2 000 000 EUR (pri mikropodnikoch do 500 000 EUR)

Na poskytnutie týchto záruk však neexistuje právny nárok.

Ako funguje antikورونا záruka za úver?

Zdroj: <https://www.eximbanka.sk>

Dotácie na nájomné

- Predmetom je **nájomné uhrádzané v peniazoch** na základe nájomnej zmluvy (vzťahuje sa aj na podnájomný vzťah alebo obdobnú zmluvu podľa právneho poriadku iného štátu)
- Nájomca má právo užívať predmet nájmu najneskôr od 1. 2. 2020
- **Užívanie** predmetu nájmu **bolo znemožnené** jeho uzavretím, **alebo** bolo **podstatne obmedzené** zákazom prítomnosti verejnosti v predmete nájmu **v dôsledku opatrení proti COVID-19**
- Musí ísť o **nebytový priestor používaný na predaj tovaru alebo poskytovanie služieb spotrebiteľom**, vrátane skladových priestorov a trhového miesta
- **Pre výpočet výšky dotácie** sa do úvahy berie **obdobie, počas ktorého bolo sťažené užívanie**, alebo jeho pomerná časť, ak nájomný vzťah netrval celé toto obdobie.
- Žiadosť sa podáva výlučne **elektronicky**, podáva ju prenajímateľ v mene nájomcu (žiadosť elektronicky podpisujú obaja)
- **Štát poskytne dotáciu na nájomné** v rovnakej výške, v akej bola poskytnutá zľava z nájomného, **maximálne však 50%** – ak prenajímateľ poskytne 50% zľavu z nájomného, nájomca neplatí žiadne nájomné
- Maximálna výška dotácie je 800 000 EUR na 1 hospodársku jednotku
- Aktuálne schválených 11-tisíc žiadostí a vyplatených viac ako 22 miliónov eur na nájomné
- Žiadosti podľa aktuálnej schémy je možné podávať **do 30. 11. 2020**

Pripravovaná pomoc pre cestovný ruch a kultúru

V parlamente aktuálne prerokovávané:

- novela zákona o podpore cestovného ruchu obsahujúca právny rámec pre vytvorenie schém štátnej pomoci na podporu podnikov v odvetví cestovného ruchu;
- Novela zákona o verejných podujatiach predlžujúca ochranné obdobie do 30. júna 2021, možnosť predĺžiť vstupenky až do 30. júna 2022, upravuje možnosti poskytovania finančných prostriedkov pri čerpaní finančných prostriedkov z fondov Európskej únie verejnoprávnymi fondami (Audiovizuálny fond, Fond na podporu umenia a Fond na podporu kultúry národnostných menšín)

Dočasná ochrana podnikateľov

1. Podmienky

- Podnikateľ prevádzkujúci podnik
- **Sídlo alebo miesto podnikania na území SR**
- **Oprávnenie na podnikanie vzniklo pred 12. 3. 2020**
- Ku 12. 3. 2020 nebol v úpadku
- Ku dňu podania žiadosti neexistujú dôvody na jeho zrušenie a vo vzťahu k nemu nepôsobia účinky vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie
- Ku 12. 3. 2020 voči nemu neprebiehala exekučné konanie pre uspokojenie nároku z jeho podnikateľskej činnosti
- Vo vzťahu k jeho podniku, veci, právu alebo inej majetkovej hodnote patriacej k podniku nebol ku 12. 3. 2020 začatý výkon záložného práva
- V roku 2020 nerozdelil zisk / iné vlastné zdroje, alebo ich následky odstránil
- Vede riadne účtovníctvo a neporušuje povinnosť uložiť riadnu a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku do Zbierky listín podľa § 40 ods. 2 Obchodného zákonníka
- **Žiadosť je potrebné podať na príslušný okresný súd**, konkrétne: **OS TT** pre obvody KS BA a KS TT; **OS ZA** pre obvody KS ZA a KS TN; **OS BB** pre obvody KS BB a KS NR; **OS PO** pre obvody KS PO a KS KE

Dočasná ochrana podnikateľov

2. Účinky

– **Trvanie**

- Do 31. 12. 2020; aktuálne je v NR SR predložený návrh jej predĺženia do 31. 1. 2021

– **Pasívna konkurzná imunita**

- Počas dočasnej ochrany nemožno rozhodnúť o začatí konkurzného konania voči podnikateľovi

– **Aktívna konkurzná imunita**

- Podnikateľ pod dočasnou ochranou nie je po dobu trvania dočasnej ochrany povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok.

– **Relatívna imunita proti výkonu nárokov voči podniku**

- Počas dočasnej ochrany nemožno exekvovať podnik, veci, práva alebo iné majetkové hodnoty patriace k podniku podnikateľa pod dočasnou ochranou (platí rovnako aj pre výkon záložného práva)

– **Obmedzenie započítania spriaznených pohľadávok**

- Týka sa jednostranných aj zmluvných pohľadávok (zamedzuje účelovému zmenšovaniu majetku podnikateľa pod dočasnou ochranou)

– **Obmedzenie ukončovania zmluvných vzťahov**

- Samotná dočasná ochrana, ani omeškanie s úhradou nemôžu byť dôvodom pre ukončenie zmluvných vzťahov

– **Povinnosť uprednostňovať záujem veriteľov a povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom v rozsahu presahujúcom bežnú podnikateľskú činnosť**

Dočasná ochrana podnikateľov od 1. 1. 2021

- Súčasť Vládneho návrhu zákona o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach, ktorý bol schválený vládou SR, **aktuálne predložený NR SR**
- **Významné zmeny dočasnej ochrany po 31. 12. 2020**
 - Trvalé zakotvenie dočasnej ochrany podnikateľov v právnom poriadku SR
 - **Ak bola udelená dočasná ochrana podľa úpravy účinnej do 31. 12. 2020, predlžuje sa do 31. 1. 2021**
 - Podmienkou na udelenie má byť **súhlas aspoň 50 % tzv. nespriaznených veriteľov** (počítaná podľa výšky ich pohľadávok)
 - **Trvanie 3 mesiace, s možnosťou predĺžiť o ďalšie 3 mesiace**, avšak len so súhlasom 2/3 tzv. nespriaznených veriteľov
 - **Opätovne** o ňu bude môcť podnikateľ požiadať **až po 4 rokoch** – na dočasnú ochranu udelenú pred 1. 1. 2021 sa tento limit nevzťahuje
 - Aj pre podnikateľov, ktorým vzniklo oprávnenie na podnikanie po 12. 3. 2020
 - **Ak je žiadateľom právnická osoba, musí byť zapísaná v registri partnerov verejného sektora**

Zjednodušenie tzv. Malého konkurzu od 1. 1. 2021

- Súčasť Vládneho návrhu zákona o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach, ktorý bol schválený vládou SR, **aktuálne predložený NR SR**

- **Malý konkurz**
 - Zjednodušenie pravidiel pre vedenie konkurzu
 - Podmienky:
 - a) návrh na vyhlásenie podal dlžník, ktorý je právnickou osobou
 - b) dlžník má ustanovený štatutárny orgán, pričom členmi tohto štatutárneho orgánu sú osoby, ktoré nepôsobia ako štatutárny orgán alebo jeho členovia vo viac ako desiatich právnických osobách
 - c) bol zložený preddavok na náklady malého konkurzu
 - d) podľa posledných piatich účtovných závierok nemal dlžník záväzky v sume vyššej ako 1 000 000 eur, ani majetok v takejto hodnote
 - Po splnení podmienok **súd vyhlási malý konkurz** na majetok dlžníka **do 15 dní** od doručenia návrhu
 - Ministerstvo spravodlivosti pre dlžníkov pripraví formulár na podávanie návrhov

Ďakujeme za pozornost.

Slovak Republic

Eversheds Sutherland

T: +421 232 786 411

E: bratislava@eversheds-sutherland.sk

Cintorínska 3/a
811 08 Bratislava
Slovakia

Czech Republic

Eversheds Sutherland

T: +420 255 706 500

E: praha@eversheds-sutherland.cz

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
Praha 8, 186 00
Czech Republic